

V Bruseli 29. septembra 2017
(OR. en)

12671/17

FREMP 99
JAI 847
COHOM 103
POLGEN 125
AUDIO 103
DIGIT 196

POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada

Č. predch. dok.: 12112/17

Predmet: Neoficiálny dokument predsedníctva na rokovanie Rady (všeobecné záležitosti) 17. októbra 2017
– každoročný dialóg o právnom štáte

Delegáciám v prílohe zasielame neoficiálny dokument predsedníctva na účely diskusie na zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti 17. októbra 2017.

Rada pre všeobecné záležitosti, 17. októbra 2017

Dialóg o právnom štáte

Neoficiálny dokument estónskeho predsedníctva

„Pluralita médií a právny štát v digitálnom veku“

Úvod

V záveroch Rady a členských štátov z decembra 2014 o zabezpečení dodržiavania zásad právneho štátu sa v rámci Rady (všeobecné záležitosti) **ustanovuje každoročný dialóg o právnom štáte**.

Prvý dialóg sa uskutočnil počas luxemburského predsedníctva 17. novembra 2015 a **druhý** 24. mája 2016 počas holandského predsedníctva v Rade (všeobecné záležitosti).

Na základe **hodnotenia skúseností**, ktoré vykonalo slovenské predsedníctvo v Rade (všeobecné záležitosti) 15. novembra 2016, sa potvrdilo, že členské štáty si želajú v tomto dialógu pokračovať a posilniť ho.

Tretí dialóg o právnom štáte

Sloboda a pluralita médií sú základnými predpokladmi a nevyhnutnými ochrannými prvkami riadne fungujúcich demokracií. Sloboda prejavu a sloboda a pluralita médií sú zakotvené v Charte základných práv EÚ a patria k základným demokratickým hodnotám, na ktorých je Európska únia založená.

V nadväznosti na každoročné kolokvium Európskej komisie týkajúce sa základných práv v oblasti plurality médií a demokracie za rok 2016 a vychádzajúc z tohto kolokvia by predsedníctvo chcelo vyzvať ministrov, aby preskúmali **konkrétne výzvy pre pluralitu médií a právny štát, ktoré prináša digitálny vek.**

Otvorenosť digitálnych platforiem a internetu uľahčuje participatívnu, transparentnú a efektívnu demokraciu. Súčasne však, v novom zhustenom mediálnom prostredí, digitálny vek prehĺbil **výzvy pre základné práva, demokraciu a právny štát**, keďže šírenie nepresných a nepravdivých informácií cez sociálne médiá a internet môže negatívne ovplyvniť dôveru v médiá a kvalitu politickej diskusie o otázkach, ktoré sú kľúčové pre demokratické spoločnosti. Digitálne dezinformácie šírené vo veľkom rozsahu môžu podkopať základ demokracií: politickú angažovanosť dobre informovaných občanov. Strata dôvery v médiá oslabuje aj schopnosť médií plniť svoju úlohu brať štáty, EÚ a súkromných aktérov na zodpovednosť, a tak prispievať k dodržiavaniu právneho štátu. V časoch, keď mnohí, a najmä mladší občania, **čoraz viac** používajú **internet a sociálne siete** ako svoj hlavný zdroj informácií, je kľúčové zabezpečiť pluralitné, nezávislé a kvalitné informácie ako nevyhnutný predpoklad dôvery v médiá, pričom rovnako dôležitá je schopnosť rozlišovať medzi informáciami, ktoré sú presné a spoľahlivé a ktoré takými nie sú.

S cieľom diskutovať o tejto výzve zorganizovalo estónske predsedníctvo 12. júla 2017 v Bruseli **neformálny expertný seminár** na tému pluralita médií a právny štát v digitálnom veku. Na tomto seminári sa zišli zástupcovia členských štátov EÚ, inštitúcií EÚ, Agentúry EÚ pre základné práva, Rady Európy, novinári a mediálne spoločnosti a zástupcovia občianskej spoločnosti a akademickej obce. Súhrn tohto seminára je k dispozícii v dokumente 12112/17.

Počas seminára účastníci diskutovali o tom, čo by mohli robiť jednotliví aktéri – ako napr. členské štáty, inštitúcie EÚ, mimovládne organizácie a mediálne spoločnosti – na zabezpečenie dôveryhodnosti informácií, dôvery v médiá a v záujme presne informovanej politickej diskusie v digitálnom veku. Dôležitosť **pluralitných, nezávislých a dôveryhodných médií** ako strážcu a verejného kontrolóra demokracie a právneho štátu nemožno podceňovať. Ak zmizne dôvera v médiá, ich schopnosť plniť túto dôležitú úlohu môže byť ohrozená. Počas seminára sa zdôraznilo, že hoci sú výzvy rozmanité a vyžadujú si nové prístupy, cenzúra jednoznačne neprichádza do úvahy. Účastníci diskusie zdôraznili spoločnú zodpovednosť zákonodarcov, novinárov, vydavateľov a poskytovateľov internetu, ale aj občanov ako spotrebiteľov informácií. Viacero rečníkov poznamenalo, že nie všetko sa dá upraviť zákonom alebo samoreguláciou. Mediálna gramotnosť od mladého veku, ale aj medzi dospelými, má pre spotrebiteľov informácií zásadný význam na to, aby mohli identifikovať nesprávne alebo zavádzajúce informácie a aby tiež pochopili motiváciu a zdroje stojace za falošnými správami.

Predsedníctvo chce o týchto otázkach ďalej diskutovať počas tretieho dialógu o právnom štáte, a to na základe týchto otázok:

- Otázka č. 1:** Čo považujete za najzávažnejšie výzvy pre právny štát, demokraciu a základné práva v digitálnom veku a v novom mediálnom prostredí? Podel'te sa s nami, prosím, o vaše skúsenosti, ako možno tieto výzvy riešiť.
- Otázka č. 2:** Čo môžu urobiť členské štáty na podporu novinárov, vydavateľov a poskytovateľov internetu, aby sa zabezpečila kvalita novinárskej práce a spoľahlivosť zverejňovaných informácií? Podel'te sa s nami, prosím, o akékoľvek výzvy a najlepšie postupy na vnútroštátnej úrovni.
- Otázka č. 3:** Mediálna gramotnosť zohráva pri zachovaní dôvery v médiá rozhodujúcu úlohu tým, že umožňuje čitateľom, poslucháčom a divákovi rozlišovať medzi dôveryhodnými a nedôveryhodnými zdrojmi informácií. Aká je úloha členských štátov pri zabezpečovaní toho, aby občania EÚ každého veku mali dostatočné zručnosti v oblasti mediálnej gramotnosti?

Organizácia dialógu

Po tom, ako predsedníctvo a riaditeľ Agentúry EÚ pre základné práva otvorí tento dialóg, sa Komisia a členské štáty vyzvú, aby sa podelili o svoje názory na základe troch uvedených otázok. Predsedníctvo v nadväznosti na diskusiu vypracuje **závery predsedníctva**.

Predsedníctvo v spolupráci so svojou trojicou partnerov zašle svoje závery príslušným prípravným orgánom Rady na ďalšie posúdenie. Ďalšie nadväzujúce opatrenia sa môžu zväžiť, keď Rada opätovne zhodnotí dialóg o právnom štáte do konca roku 2019.

